

forskning.no

Kultur

Helse

Miljø

Samfunn

Teknologi

Naturvitenskap

Blogg

Meninger

Plantepressa

- en blogg fra botanikere ved Norsk institutt for naturforskning

En forkjølet feltarbeider kunne ta seg en hvil i en nydelig seng av inntørkede torvmoser. Vanligvis er vannstanden i disse såkalte mykmattene så høye at man går rundt dem, ikke i dem. (Foto: Magni Olsen Kyrkjeide)

Med drone og lupe sjekker vi om restaurering av myr virker

Når noe fikses er det greit å sjekke om det virker som det skal igjen etterpå. I sommer har vi sjekket om ny-reparerte myrer viser tegn til bedring, til lands, til vanns og i lufta med.

Magni Olsen Kyrkjeide

FORSKER, NORSK INSTITUTT FOR NATURFORSKNING (NINA)

Ma

FOF

PUBLISHED November 29. 2018

En liten rettelse med en gang, vi sjekket faktisk ikke til vanns, men vann var jo ett hett tema i deler av landet i sommer. Og selv om vi ikke målte vannstanden på myrene vi var på, kunne vi lett observere at vannstanden var lav på vår myr Aurstadmåsan i Akershus. For det første kunne vi se at de stakkars torvmosene var bleike og inntørket (og dermed ekstra krevende å artsbestemme). For det andre trengte vi ikke støvler. Faktisk var vannstanden så lav at mykmattene, en vegetasjonsstruktur på myr som vanligvis er oversvømt, kunne brukes som seng for utslitte feltfolk!

I 2015 ble det bestemt at flere myrer skulle restaureres for å stanse drenering og degradering som skyldes grøfting. Grøftene skulle altså tettes og målet er å få tilbake en velfungerende våt myr som lagrer karbon, renses vann og er hjem for artene som trenger denne naturtypen for å leve. Dette kan du lese mer om i det tidligere innlegget vårt «[Myra – karbonlager og hjem](#)». For å finne ut om tetting av grøft, heretter kalt

plugging, på myr fungerer, etablerte vi en overvåking for å finne ut av før-tilstanden og følge med på utviklingen i årene fremover. To av myrene ble restaurert i 2016 og 2017. I år har vi igjen vært ute for å sjekke tilstanden kort tid etter restaurering. I tillegg etablerte vi overvåking i ett nytt område, i Hildremvatnet naturreservat i Trøndelag. Med på laget var også myreksperter fra NTNU Vitenskapsmuseet.

Til lands sjekket vi vegetasjonen. Vi brukte vegetasjonen og strukturen i myra til å registrerte hvor fuktig den var. I tillegg så vi på hva slags vegetasjon som dominerte langs lange transekt (linjer) lagt ut tvers over grøftene. Vi var også interessert i å vite akkurat hvilke arter som vokser langs linjene, og registrerte derfor alle arter langs kortere strekk for å se om artssammensetningen har endret seg. Til det brukte vi noe som kalles en pinpoint-analyse. Konseptet er enkelt; man stikker en pinne (et vitenskapelig «godkjent» grillspyd i vårt tilfelle) ned i bakken hver tiende centimeter og skriver ned alle artene som treffer pinnen.

Kaldvassmyra i Trøndelag er en høymyr som ble restaurert i 2017. Det gikk en stor, dyp grøft tvers over den østlige delen av myra og det var skogdannelse langs grøfta. Nå har trærne havnet i grøfta og pluggen (kan ses midt i bildet) som tetter grøfta har blitt laget av torv gravd ut ved grøfta. Vannstanden økte raskt på Kaldvassmyra og allerede i 2018 er det gjenvekst av torvmoser rundt og i grøfta. (Foto:

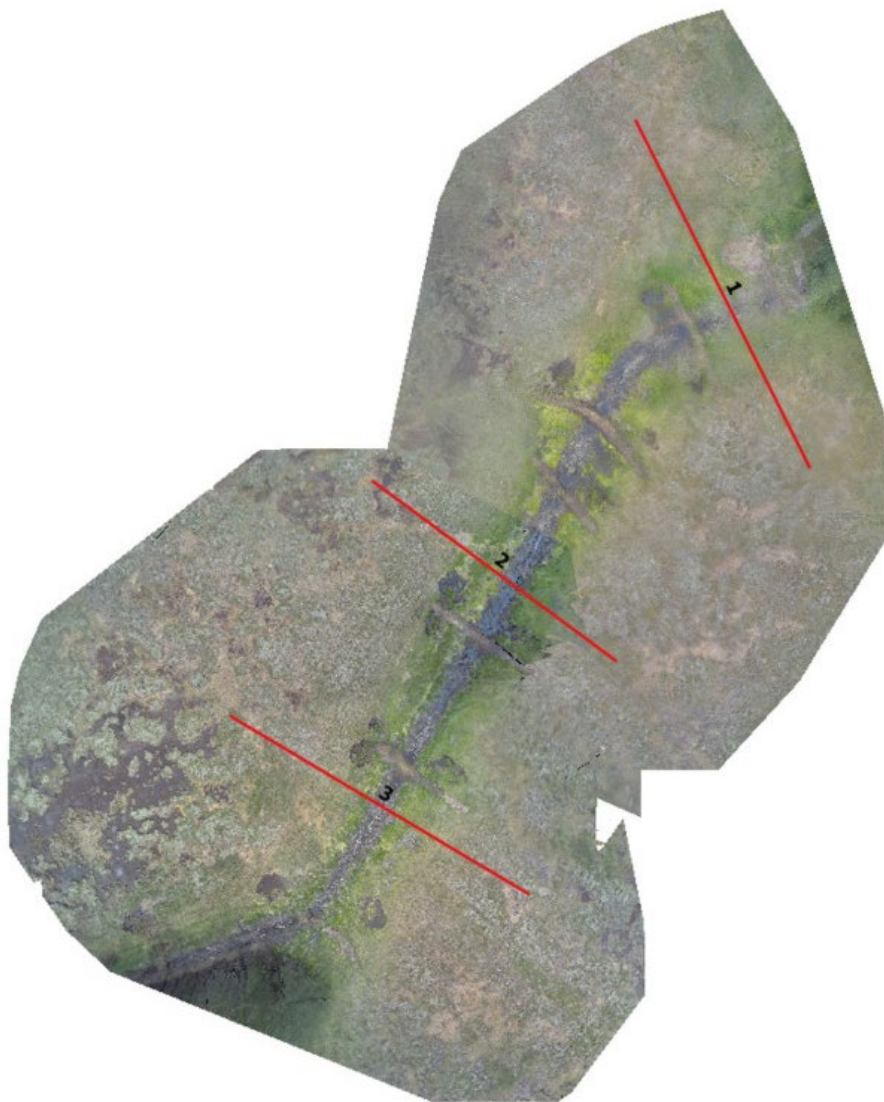

Artsbestemmelse av mose krever ofte sammenkrøpet posisjon og lupe, og aller helst en sekretær til å notere ned funnene. Her bestemmer vi alle arter hver tiende centimeter langs en linje på 2,5 meter. (Foto: Mari Jokerud)

Ved registrering av vegetasjon er det mange ulike måter å gjøre det på. Dersom man velger å gjøre det langs en linje, kan man registrere alle arter som treffer en pinne med en såkalt pinpoint-analyse. (Foto: Magni Olsen Kyrkjeeide.)

I lufta brukte vi drone. Vi fløy over alle de utlagte transektene og tok hundrevis av bilder. Disse ble satt sammen i etterkant og viser tydelig både grøfter og plugger.

Bilder tatt med en drone over Kaldvassmyra viser tydelig hvor det er satt ned plugger i grøfta. De synes som grå streker tvers over grøfta. De røde strekene viser transektene der vi registrerte vegetasjonen. (Foto: Øyvind Hamre)

I Hildremsvatnet er ikke myrene restaurert ennå og her var målet å registrere førtilstanden. I dette området er det ikke en stor grøft, men mange grøfter fordelt pent og pyntelig over hele myra. Våre vegetasjonstransekt er markert med røde streker. (Foto: Øyvind Hamre)

Så hva viste første registrering etter restaurering? Aurstadmåsan i Akershus var sterkt påvirket av årets tørke og årets funn var ganske like de som ble gjort i 2015. På Kaldvassmyra var det derimot blitt noe våtere med mer fuktighetskrevende arter og også synlig høyere vannstand i grøfta. Myrvegetasjon trenger tid for å endre seg, og vi trenger flere gjentak før vi vet sikkert. Så om dette går rette veien, gjenstår å se, men vi har trua!

Det var mye høy vegetasjon, blant annet mange trær, og lite dekning av torvmoser på myrene i Hildremsvatnet. Dette skyldes at myrene har tørket ut og det gjør det lettere for andre planter enn de myrelskende å etablere seg og trives. Disse trærne ble hogd etter at vi gjorde våre før-undersøkelser, og senere skal grøftene tettes. Kanskje blir dette et sted hvor myrartene igjen kan kose seg. (Foto: Magni Olsen Kyrkjeide)

Magni Olsen Kyrkjeide og Mari Jokerud er begge forskere i NINA og langt over gjennomsnittet glade i myr og torvmoser.

Les mer om resultatene fra årets overvåking av restaurerte myrer i rapporten [«Overvåking av restaureringstiltak i myr»](#)

Kilder:

Kyrkjeide, M.O., Lyngstad, A., Hamre, Ø. og Jokerud, M. 2018. [Overvåking av restaureringstiltak i myr. Aurstadmåsan, Kaldvassmyra og Hildremsvatnet. NINA rapport 1576.](#) Norsk institutt for naturforskning

Hagen, D., Aarrestad, P.A., Kyrkjeide, M.O., Foldvik, A., Myklebost, H.E., Hofgaard, A., Kvaløy, P., Hamre, Ø. 2015. [Etablering av overvåkingsmetodikk for vegetasjon og grunnlagsanalyse før restaureringstiltak på Kaldvassmyra, Aurstadmåsan og Midtfjellmosen. NINA Rapport 1212.](#) Norsk institutt for naturforskning.

PLANTEPRESSA

BLOGG

OM FORSKNING.NO

forskning.no er en nettavis med norske og internasjonale forskningsnyheter.

forskning.no gis ut under [Redaktørplakaten](#).

Ansvarlig redaktør / daglig leder:

Nina Kristiansen, tlf 414 55 513

Redaksjonssjef Bjørnar Kjensli, tlf 942 43 567

Annonser: HS Media, Mona Kalvatn, 95 11 92 33

Stillingsmarked: Preben Forberg, 413 10 879

KONTAKT OSS

epost@forskning.no

tlf 22 80 98 90

[Redaksjonen](#) - ansatte

Besøksadresse:

Sandakerveien 24 C (Myrens verksted), Bygg D3

Postadresse:

Pb 5 Torshov, 0412 Oslo

FØLG OSS

 [@forskningno](#)

 [/forskning.no](#)

VÅRE SAMARBEIDSPARTNERE

Akershus universitetssykehus HF

Artsdatabanken

De nasjonale forskningsetiske komiteene

De regionale forskningsfondene

Diku – Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning

Fafo

Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond

Forsknings- og utviklingsavdelingen, Psykisk helse og rus, Vestre Viken HF

Forsvarets forskningsinstitutt

Framsenteret

GenØk – Senter for biosikkerhet

Handelshøyskolen BI

Havforskningsinstituttet

Høgskolen i Innlandet

Høgskolen i Molde

Høgskolen i Østfold

Høgskulen på Vestlandet

Høyskolen Kristiania

Institutt for samfunnsforskning

KS FoU

Kompetanse Norge

Kriminalomsorgens høgskole og utdanningscenter KRUS

Meteorologisk institutt

NIBIO

NIKU Norsk institutt for kulturminneforskning

NILU - Norsk institutt for luftforskning

NLA Høgskolen

NMBU - Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

NORSØK – Norsk senter for økologisk landbruk

NTNU

Nasjonal kompetansetjeneste for aldring og helse

Nasjonal kompetansetjeneste for kvinnehelse

Nasjonalforeningen for folkehelsen

Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS)

Nasjonalt senter for e-helseforskning

Nasjonalt utviklingssenter for barn og unge - NUBU

Nofima

Nord universitet

Nordlandsforskning

Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE)

Norges Geotekniske Institutt

Norges Handelshøyskole

Norges forskningsråd

Norges geologiske undersøkelse

Norges idrettshøgskole

Norges musikkhøgskole

Norsk Polarinstitutt

Norsk Regnesentral

Norsk Romsenter

Norsk Utenrikspolitisk Institutt

Norsk institutt for naturforskning (NINA)

Norsk institutt for vannforskning (NIVA)

Opplysningskontoret for Meieriprodukter

OsloMet – storbyuniversitetet

PolitiHøgskolen

RBUP Øst og Sør

Ruralis – Institutt for rural- og regionalforskning

SINTEF

Senter for grunnforskning (CAS)

Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteter

Simula Research Laboratory

Statens strålevern

Statped

Sykehuset Innlandet HF

Tannhelsetjenestens kompetansesentre

UiT Norges arktiske universitet

Universitetet i Agder

Universitetet i Bergen

Universitetet i Oslo

Universitetet i Stavanger

Universitetet i Sørøst-Norge

Universitetssenteret på Svalbard (UNIS)

Vestlandsforskning

Veterinærinstituttet

Vitenskapskomiteen for mat og miljø